

(ISSN: 2602-4047)

Aslan, M. & Uğraş, S. (2021). Validity and Reliability Study of the Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(13), 1143-1170.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.366>

Article Type: Research Article

VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF THE SPORTS SCIENCES STUDENTS' JOB FINDING ANXIETY SCALE

Murat ASLAN

Assistant Professor, Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkey, aslmrt@gmail.com

ORCID: 0000-0001-8938-3930

Sinan UĞRAS

Associate Professor, Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkey, sinanugras@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0792-1497

Received: 26.01.2021

Accepted: 30.05.2021

Published: 14.06.2021

ABSTRACT

The anxiety about finding a job, caused by unemployment and employment-related problems, is an important phenomenon in that university students get desperate about the future and affect their career decisions directly and negatively. In this research, it was aimed to develop a valid and reliable measurement tool to determine the job anxiety of students studying in sports sciences. Exploratory sequential design, which is one of the mixed research methods used in scale development studies, was used in this research. The data of the research were collected from the sample group of 525 students studying in Sports Sciences, including 16 students for the qualitative part of the study, 205 students for exploratory factor analysis (EFA) and 304 students for confirmatory factor analysis (CFA). The thematic analysis method was used in the analysis of qualitative data. EFA was applied for the suitability of the items obtained as a result of the thematic analysis of the scale, and CFA was used to test this structure. Exploratory factor analysis was applied to 19 items obtained as a result of qualitative research. The KMO value was found to be (0.914) in the analysis performed for the suitability of the data collected for the job finding anxiety scale of sports science students to the factor analysis, while the Barlett Sphericity test result was found to be (2244.638, df: 55, $p < .001$). As a result of EFA, a structure consisting of 8 items and one dimension was obtained. It was determined that the eigenvalue of the one-dimensional structure was 4,987 and the variance ratio it explained was 62,341%. Confirmatory factor analysis was applied to test this structure. According to the results of the CFA analysis, the values of χ^2/df (3.257), GFI (0.956), CFI (0.981), AGFI (0.912), NFI (0.973), RMSEA (0.08) reached acceptable values, and the Cronbach alpha value of the scale was 0.958. has been determined. For criterion validity, item-total test correlations and the score difference between 27% lower and upper groups were examined on the data set where CFA analysis was performed. It was determined that the difference between lower and upper groups was significant for criterion validity and the correlation coefficient provided the necessary conditions. According to the results of the research, it can be stated that the "Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale" is a valid and reliable measurement tool.

Keywords: Sport science students, job finding anxiety, validity and reliability.

INTRODUCTION

The main economic agenda both in the world and in Turkey consists of data on the labor market. At the top of these data are the young population in the total population and the unemployment and employment rates of this young population. Labor force is expressed as "all of the physical and intellectual abilities that a person has to energize to produce useful things" and it is expressed in the economy as "the sum of the unemployed and those working at the current wage level and working conditions" (TDK-Turkish Language Association, 2021). Bayrak and Tatli (2018) stated that human capital, which is formed by a well-educated and qualified labor force, consists of elements such as knowledge, skills, ability and education level, and that human capital stands out as the development strategy of countries. According to the researchers, labor force is not only a production factor, it is also a strategic factor that determines the plans and helps the development of other production factors. It is stated that there is an important relationship between the development process of a country and its labor force and that higher education institutions have an important role in the preparation of this manpower (Kıran, Bozkur, & Cengiz, 2020; Uğur, 2020). Aslan (2010) emphasized that the young labor force is a potential production power and that transforming this potential into qualifications that will meet the needs of the labor market will create an advantage both for the development of the country and for the society.

Developed and developing countries around the world invest in education by allocating significant budgets (Uğur, 2020). Mütevellioglu, Zambak, and Mert (2010) emphasized that the increase in the population of people with higher education in the general population creates positive effects on social life, and the most important contribution is to increase the labor force and employment rates. According to the data of the Turkish Statistical Institute (TSI-TUIK, 2020), in 2019 in Turkey, education spending increased by the rate of 18.2% compared to the previous year and reached 259 billion 220 million Turkish Lira, while the highest level of expenditure per student was the higher education with 18 thousand 830 TL. Despite all these investments and spending in education, basic indicators of the labor market in Turkey exhibit fundamental structural problems such as low labor force participation, lower employment, high unemployment and high informality (Alcan, 2018). It is reported on Labor Market and Youth Employment Special Commission Report of Eleventh Development Plan (2019-2023) that the employment rate in Turkey is significantly below the European Union average (Ministry of Development of Republic of Turkey, 2018).

According to statistics in 2020, young people in the 15-24 age constitutes 15.6 % of Turkey's total population (83 million 154 thousand 997) with 12 million 955 thousand 672 people. Turkey with this number (10.7%) has a higher potential rate of young people population than 28 member countries and the average of the member countries of the European Union (TSI-TUIK, 2020). On the other hand, labor statistics in Turkey show that the unemployment rate is 13.2% in August 2020, while the youth unemployment rate rose to 25.4% in 2019 (TSI-TUIK, 2020). When the appearance of the labor force status by education level in Turkey is examined, it is seen that the unemployment rate in higher education graduates is 14.2% as of August 2020 (TUIK, 2021), and also the highest unemployment rate is in higher education graduates in the period between 2014 to 2019 years (Surat

and Ceren, 2020). All these data on the young population and employment of the young population in Turkey creates negative and lasting effects such as employment concerns and hopelessness about the future on youth with higher education and this negative situation directly affects the future decisions of such a large mass. Ataçoğlu and Zelyurt (2017) emphasize that unemployment has a negative impact on the country's economies from a macro perspective, and on the individual and its environment from a micro perspective, and that it has many costs such as dulling talents, creating hopelessness and depression. Bayrak and Tatli (2018) stated that the findings of studies conducted in many countries show that the youth unemployment rate is approximately two to four times the adult unemployment rate and stated also that this situation may lead to an increase in risky and anti-social behaviours such as social alienation, suicide, alcohol and cigarette consumption, and a tendency to become involved in collective crime. It has been stated that future anxiety negatively affects students' learning levels and this may cause disruptions in business life (Ilgar & Cihan, 2019). Aktuğ and Alpay (2015) emphasized that despair for the future negatively affects the personal productivity of individuals, their methods of coping with problems and the process of adaptation to the environment, and this situation leads to insufficiency in meeting individual and social needs. Prolonged unemployment of young people at the beginning of their careers leads to a delay in their skills acquisition in the work environment, a decrease in their future earnings and job opportunities, and this has negative effects on the lifelong socio-economic conditions of many young people (Ministry of Development of Republic of Turkey, 2018). It was stated that the competition brought about by the rapid increase in the number of university graduates (Kıran, Bozkur, & Cengiz, 2020), hopelessness about the future, socio-economic problems and difficulties encountered in education negatively affect the anxiety and hope levels of the students (Duman, Taşkın, & Özdağ, 2009). Surat and Ceren (2020) stated that young university graduates are particularly affected by the problem of unemployment and the research findings on this subject indicate that the anxiety symptoms in university students between the ages of 18-25 are very high.

It is not possible for the sports sector, which has a very important place within the general economy in terms of its economic magnitude and creating broad job opportunities both in Turkey and in the world, not to be affected by the negative picture in the labor market. Mumcu et al. (2019) emphasize that the sports sector has a direct relationship with sectors such as education, media, textile, tourism, wellness, health and entertainment, and indirect relationship with sectors such as automotive, yachting, building trade, electronics, landscape, and provides employment on a large scale. Eruzun, Kınalı, and Öğüt (2017) emphasized that sports not only helps individual physical development but also includes many areas such as lifelong learning, being a participant, education and employment. Ataçoğlu and Zelyurt (2017) stated that the unemployment problem encountered in many sectors also prevailed in the sports sector and that the human resources created by academic programs that train the workforce for education and sports-related institutions could not find a full response in employment. Taşmektepligil et al. (2009) stated that job opportunities for individuals studying at universities and meeting the needs of staff in the sports sector in Turkey have shrunk. Ilgar and Cihan (2019) stated that the lack of employment space for graduates in the field of sports sciences may cause anxiety for the future. Yazıcı and Koçak (2018) state that the employment and career of sports graduates are influenced by the education and

political system of the country, the personal characteristics of the individual and the sector itself. The findings of the research conducted by Atalay (2020) also show that individuals studying in the field of sports sciences experience high anxiety about employability and that the current figures regarding employment support this concern. In addition to these findings, the average growth rate of the sports sector in the European Union countries between the years 2011-2014 and share in overall employment in the EU countries and Turkey between the years 2011-2016 were compared by Mumcu et al. (2019). Results, both in terms of growth rate and share in the overall employment, showed that Turkey remained below the average of EU countries.

The current imbalanced picture between the number of graduates from sports science programs and the needs of the sector causes sports science students to meet with the anxiety of finding a job before graduation and to continue their education with this. Atalay (2020) emphasized that individuals studying in the field of sports sciences have high anxiety about being employed and that the current figures regarding employment support this concern. Ataçocuğu and Zelyurt (2017) point out that the human resources created by academic programs that train the workforce for institutions related to education and sports have not been fully compensated in terms of employment and that graduates prefer to endure underemployment rather than being unemployed. On the other hand, Ilgar and Cihan (2019) emphasized that sports science students' motivation to learn decreases due to future anxiety, professional expectations and hopelessness due to the employment problems they will encounter after graduation, which may lead to students' inadequacy in terms of qualifications.

In the literature review on "job finding anxiety", "future anxiety" and "employment problems", which are now a very current problem in the sports sector, it was seen that many studies of different types address these topics (Turgut, Gökürek, & Yenel, 2004; Yıldız, Özdağ, & Yaman, 2008; Dursun & Karagün, 2012; Aktuğ & Alpay, 2015; Demirel et al., 2016; Aydın, 2017; Menevşe, 2020; Atalay, 2020). When the data collection methods used in these studies were examined in detail, it was seen that scales in different fields were applied to the field of sports sciences or generally qualitative research methods were used. The results of the literature review showed that there is no domain-specific scale for determining the employment anxiety of students studying in sports sciences. For this reason, with the present research, it is aimed to develop a valid and reliable scale specific to the field of sports sciences and to add it to the literature and eliminate a gap in this subject.

METHOD

Research Design

To develop the job finding anxiety scale of the students studying sports sciences, an exploratory sequential design, one of the mixed research methods, was used. This research design is a research design in which qualitative data are collected and analyzed first, and then quantitative data are analyzed (Creswell & Clark, 2015). This research design was preferred due to the lack of a measurement tool related to the subject and the exploratory sequential design being one of the appropriate methods that can be used in developing a measurement tool (Creswell & Clark, 2015; Leech & Onweugbuzie, 2009).

The necessary approval was obtained for the research with the decision of the Ethics Committee of Çanakkale Onsekiz Mart University Graduate Education Institute, dated 08.02.2021 and numbered 03/28.

Study Group

Data were collected from 3 separate sample groups for exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA) and the qualitative part. For the qualitative part of the research, the participants were determined according to the maximum diversity principle, one of the purposeful sampling methods. In maximum diversity sampling, it was aimed to reveal similar and common aspects related to the subject studied (Patton, 2014). For this purpose, a total of 16 students from the departments of physical education and sports teaching, coaching education, sports management and recreation were included in the study (Table 1). It was stated that collecting separate data for exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis in scale development processes was convenient (Worthington & Whittaker, 2006). Therefore, two separate groups for EFA and CFA were included in the study. The qualifications of the students participating in EFA and CFA analyzes of the research are shown in table 2. In scale development studies, it is recommended to have 5 to 10 times the number of participants (Bryman & Cramer, 2001). Considering the number of participants included in EFA and CFA analysis, it is seen that the desired condition is met.

Table 1. Students Participating in the Qualitative Part of the Research

Gender	Grade	Department
Female	1	Physical Education and Sports Teaching
Male	2	Physical Education and Sports Teaching
Female	3	Physical Education and Sports Teaching
Male	4	Physical Education and Sports Teaching
Male	1	Coaching Education
Female	2	Coaching Education
Male	3	Coaching Education
Female	4	Coaching Education
Female	1	Sports Management
Male	2	Sports Management
Female	3	Sports Management
Male	4	Sports Management
Female	1	Recreation
Male	2	Recreation
Female	3	Recreation
Male	4	Recreation

Table 2. Qualifications of Sports Sciences Students Participating in EFA and CFA Analysis

		f	%	
Exploratory Factor Analysis	Gender	Male	112	54,6
		Female	93	45,4
	Grade	1st Grade	42	20,5
		2nd Grade	49	23,9
		3rd Grade	58	28,3
		4th Grade	56	27,3
	Department	Physical Education and Sports Teaching	75	36.6
		Coaching Education	47	22.9
		Sports Management	47	22.9
		Recreation	36	17.6

		Total	205	100
Confirmatory Factor Analysis	Gender	Male	159	52,3
		Female	145	47,7
	Grade	5th Grade	80	26,3
		6th Grade	81	26,6
		7th Grade	78	25,7
		8th Grade	65	21,4
	Department	Physical Education and Sports Teaching	57	18,8
		Coaching Education	122	40,1
		Sports Management	71	23,4
		Recreation	54	17,8
		Total	304	100

Development of Data Collection Tool

While preparing the items of the sports science students' job finding anxiety scale, a semi-structured interview form was prepared for the qualitative part of the research. A semi-structured interview form was applied since it contains the questions to be clarified according to the purpose of the study and it has a flexible structure (Merriam, 2013). The prepared interview form was first sent to two faculty members who were trained in qualitative research and started to be applied after their feedback. Probing questions were also included to better understand how the participants interpreted the anxiety of finding a job in their minds (Kabapınar, 2003). The interviews with the participants were recorded on the tape recorder and then transferred to the Word document. The data transferred to the written environment were repeatedly read by the researchers by thematic analysis procedures (Braun & Clarke, 2006). Later, codes were converted into scale items after the researchers reached a consensus. Table 3 shows how participant expressions are converted into scale items.

Table 3. Sample Scale Items

Direct Quote	The item which was converted
<i>"I cannot concentrate much on my school because I know it is very difficult to be appointed after graduation."</i>	Living with the anxiety of finding a job affects my education life negatively.
<i>"It makes me nervous to see that graduates work in jobs that are not related to our field, such as cashiers, pharmaceutical agents, security."</i>	Seeing that the graduates of the Faculty of Sports Sciences or School of Physical Education and Sports cannot work in the job they want increases my concern.

The content validity of the items was examined by sending a total of 19 items to five different faculty members who worked in the fields of Physical Education and Sports Teaching and Sport Psychology. According to the Lashwe technique, 2 items were removed from the scale draft after obtaining expert opinion such as "should be removed", "should be corrected" and "suitable" (Lashwe, 1975). 17 items were applied in the first group to be used in exploratory factor analysis. Scale items were scaled with 5-point Likert grading. The items were scored as "Always Correct (5)", "Generally Correct (4)", "Occasionally Correct (3)", "Rarely Correct (2)" and "Never Correct (1)".

Data Analysis

While SPSS 23 program was used for exploratory factor analysis, AMOS 23 statistical program was used for confirmatory factor analysis. To test the suitability of the data set for exploratory factor analysis, the "Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)" and "Bartlett Test of Sphericity" was used. According to the principal component analysis, the factor load of the items and the explained variance ratio were calculated. CFA analysis was performed to test the model obtained as a result of EFA. In testing the model, χ^2 / df (Chi-square Fit Test), GFI (Goodness of Fit Index), CFI (Comparative Fit Index), AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index), NFI (Normed Fit Index), IFI (Incremental Fit Index) and RMSEA (The Root Mean Square Error of Approximation) values were checked to be within acceptable limits. For the reliability of the scale, the t-test and the Cronbach alpha reliability coefficient between the lower and upper 27% groups were examined.

FINDINGS

Exploratory Factor Analysis

The KMO value was found to be (0.914) in the analysis made for the suitability of the data collected for the sports science students' job finding anxiety scale to factor analysis, while the Bartlett Sphericity test result was found (2244.638, df: 55, p <.001). KMO value is greater than 0.60 (Field, 2013) and the Bartlett Sphericity test is significant. These show that the anxiety scale data set of sports science students is suitable for factor analysis (Çokluk, Şekercioğlu, & Büyüköztürk, 2014). In the literature, the cut-off factor load has been stated to be between 0.30 and 0.40 (Marsh & Yeung, 1999). Accordingly, 9 items were removed from the 17-item data set and the analysis continued in this way. According to the results of principal components analysis, it was decided to be a single factor scale since the eigenvalue after the 1st factor is less than 1.

Table 4. Eigenvalue and Variance Results Related to the Factor Analysis of the Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale

Factor	Eigenvalue	Variance Explained
1	4,987	62,341

According to the analysis results, it was determined that the factor eigenvalue was 4,987 and the total explained variance was 62,341%. It has been understood that it is required to have 30% and above in one-dimensional scales, and in this sense "Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale" provides the necessary condition.

Table 5. Sport Science Students Job Finding Anxiety Scale Mean, Standard Deviation, Factor Load and Item Total Correlations

Items	x	ss	Item Factor Load	Item-Total Correlations
11 Seeing that the graduates of the Faculty of Sports Sciences or School of Physical Education and Sports are not able to work in the job they want increases my anxiety.	4,15	1,04	,795	,632
12 In general, the high unemployment rate in our country increases my anxiety about finding a job.	4,43	,94	,752	,566

13	Living with anxiety about finding a job affects my psychology negatively.	4,09	1,09	,856	,733
14	Living with the anxiety of finding a job affects my daily life negatively.	3,88	1,22	,869	,756
15	Observing that the working conditions of the graduates of the Faculty of Sports Sciences or School of Physical Education and Sports are not very good in the private sector increases my anxiety.	3,74	1,28	,836	,698
16	Requiring work experience to be able to work in a job related to my department in the private sector raises my concerns.	3,89	1,15	,794	,630
17	It worries me to think that graduates of the Faculty of Sport Sciences or School of Physical Education and Sports will not get enough support from the state to start their businesses.	3,86	1,25	,689	,475
18	It worries me to think that even if they put forth the personal efforts of the graduates of the Faculty of Sport Sciences or School of Physical Education and Sports, I would not find a suitable job.	4,24	1,03	,705	,497

When Table 5 is examined, it is seen that the factor load of 8 items in the scale is between 0.689 and 0.869, and the total item correlations vary between 0.475 and 0.733. Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was found as 0.958. According to these values, it was concluded that the scale of the sport sciences students' job finding anxiety scale was reliable (Kalaycı, 2010). Confirmatory factor analysis was started in order to test the results of the exploratory factor analysis of the sports science students' job finding anxiety scale.

Confirmatory Factor analysis

The data obtained from the second sample group were analyzed using the AMOS 23 program to test the factor structure that emerged in the results of the sports science students' job finding anxiety scale EFA. The results of the CFA analysis of the sports science students' job finding anxiety scale are given in Table 5.

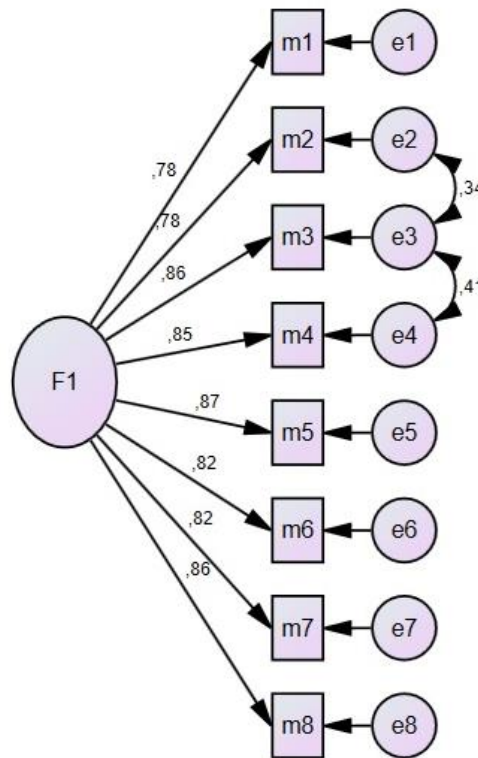
Table 6. Sports Sciences Students’ Job Finding Anxiety Scale CFA results

Fit Indexes	Acceptable Fit Values	First Test of the Model	1st Modification	2nd Modification
χ^2/sd	<5	6,969	5,418	3,257
RMSEA	<0.08	0,14	0,11	0,08
CFI	>0.90	0,945	0,961	0,981
GFI	>0.90	0,900	0,925	0,956
AGFI	>0.90	0,819	0,858	0,912
NFI	>0.95	0,935	0,953	0,973
IFI	>0.90	0,945	0,961	0,981

According to the first test results of the model, CFI = 0.945, GFI = 0.900, IFI = 0.945 values were found to be within acceptable reference ranges, while $\chi^2 / df = 6.699$, RMSEA = 0.14, AGFI = 0.819 and NFI = 0.935 were found to be below acceptable reference values (Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008; Kline, 2016). Therefore, modification index values were examined and it was decided to make modifications between the 3rd and 4th items. As a result of the 1st modification, it was decided to make a 2nd modification between the 2nd and 3rd items since the values of $\chi^2 / df = 5.418$, RMSEA = 0.11 and AGFI = 0.858 were not at the acceptable reference level. According

to the results of the 2nd modification, it was determined that the models $\chi^2 / df = 3.257$, RMSEA = 0.08, CFI = 0.981, GFI = 0.956, AGFI = 0.912, NFI = 0.973 and IFI = 0.981 were confirmed. When the path analysis results of the "Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale" in Figure 1 are examined, it is seen that the factor loads vary between 0.78 and 0.87.

Figure 1: The Path Analysis Results of the Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale

For criterion validity, item-total test correlations and the score difference between 27% lower and upper groups were examined on the data set where CFA analysis was performed.

Table 7. T-Test Results and Item-Total Correlations Regarding the Difference Between 27 % of Sub-and Upper-Groups of the Sports Science Students' Job Finding Anxiety Scale

Item	Alpha value when an item is removed	Lower %27- Upper % 27 t value	P	Item Total Test Correlation
I1	,944	4,254	,00	,758
I2	,943	3,839	,00	,778
I3	,937	7,154	,00	,871
I4	,939	6,597	,00	,836
I5	,939	7,679	,00	,840
I6	,943	8,547	,00	,782
I7	,941	4,147	,00	,798
I8	,939	7,249	,00	,828

When Table 7 is examined, it is seen that the difference between the lower and upper groups is significant and the correlation coefficient is at least 0.20 (Erkuş, 2012). It is stated that it provides the required conditions for

criterion validity. Also, the internal reliability coefficient of the group whose CFA analysis was performed was found to be 0.948. According to these results, it can be stated that the "Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale" is a valid and reliable measurement tool.

CONCLUSION and DISCUSSION

Today, the sports industry with the economy which is created and with the components of this industry has become to a level to compete with many industries both in the world and in Turkey. Devocioğlu et al. (2011) also emphasize that sports today is considered an important service sector due to its contributions both personally and socially. Mumcu et al. (2019) draw attention to the fact that when the economy and employment data in the sports sector are examined, it is seen that this sector grows even more than the growth rates of countries. The qualified workforce that meets the needs of the sports sector both in the public and in the private sector in Turkey is provided by academic units that conduct teaching activities in the field of sports sciences. When the statistics on academic units providing sports education in the last 10 years are analyzed, the rapid increase both in academic units and in the number of students in these units is seen (Statistics of YÖK [Council of Higher Education], 2021). These data can be perceived positively in terms of our country's competition with world countries as in every field and terms of training qualified manpower for the sports service sector. On the other hand, considering the negative economic outlook in which our country and the world are and the employment and deep unemployment problem caused by this situation, this issue needs to be evaluated more precisely. Because the current picture of institutions providing sports education means thousands of new graduates and young unemployed who participate in the labor market every year, but who also do not start the basic professions (Physical Education Teacher, Coach, Sports Manager and Recreation Specialist) in public or private sector in a short time or never. There is a deep gap between the number of graduates and the number employed (Taşmektepligil et al., 2009; Yıldız, Özdağ, & Yaman, 2008; Yazıcı & Koçak, 2018). Ataçoçuğu and Zelyurt (2017) stated that the unemployment encountered in many sectors also occurred in the sports sector and that the human resources created by academic programs that train the workforce for institutions related to education and sports could not find a full response in terms of employment. This situation can turn into some temporary or permanent negativities on the students who graduated from the field of sports sciences as well as the graduates from other fields. One of these negativities is finding a job and concerns about the future (İlgar & Cihan, 2019; Atalay, 2020). Surat and Ceran (2020) stated that unemployment anxiety among university students increased especially towards the last years of university education, and anxiety for the future and not being able to find a job were the most important factors thought to increase anxiety and hopelessness in this period. Before entering the labor market, young people under the pressure of unemployment come face to face with a situation they did not foresee and have to accept unstable, informal or insecure jobs by having to work in jobs that they did not think to work before (Ministry of Development of Republic of Turkey, 2018).

In the literature review, different types of studies (Aslan, 2010; Bilgici & Deniz, 2016; Mütevelliöğlu, Zambak, & Mert, 2010) were encountered on the job anxiety experienced by young people with higher education, and at

the same time, the researches made in the field of sports sciences from the past to the present (Turgut, Gökürek, & Yenel, 2004; Taşmektepligil et al., 2009; Duman, Taşkın, & Özdağ, 2009; Yıldız, Özdağ, & Yaman, 2008; Dursun & Karagün, 2012; Aktuğ & Alpay, 2015; Demirel et al. , 2016; Ataçocuğu & Zelyurt, 2017; Eruzun, Kınalı, & Öğüt, 2017; Aydın, 2017; Yazıcı & Koçak, 2018; Ilgar & Cihan, 2019; Mumcu, Karakullukçu, & Karakuş, 2019; Menevşe, 2020; Atalay, 2020) are discussed. In the reviewed literature no measurement tool was found to determine the job finding anxiety of the students who are studying in Sports Sciences. In the current study, it is aimed to eliminate this deficiency by developing a valid and reliable measurement tool.

For this purpose, qualitative interviews were conducted with the students studying sports sciences to learn their thoughts on finding a job. Participant expressions obtained from qualitative interviews were transformed into scale items. 19 items created in total were sent to 5 different faculty members, the content validity of the items was checked, and 2 items were removed from the scale draft as a result of expert opinion. As a result of Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA), the scale was found to have a one-dimensional and 8-item structure. As a result of EFA and CFA analyzes, the scale was found to have a one-dimensional and 8-item structure. According to the results of the factor analysis, it was determined that the eigenvalue was 4,987 and the total explained variance was 62,341%. According to the results of CFA analysis, the values of χ^2 / df (3.257), GFI (0.956), CFI (0.981), AGFI (0.912), NFI (0.973), RMSEA (0.08) are acceptable (Hooper, Coughlan & Mullen, 2008; Kline, 2016). It can be said that the Cronbach's alpha value of the scale is 0.958 and the scale is reliable. According to the results of the research, it can be stated that "the Sports Sciences Students' Job Finding Anxiety Scale" is a valid and reliable measurement tool. As a result of the present study, the "Employment Anxiety of Sports Science Students", whose validity and reliability study was completed, is expected to fill a gap in this field and make an important contribution to the literature. Since the scale is a scale specific to the field of sports sciences, it is thought that it will be important and valuable to use it in future researches in this field and in these topics.

RECOMMENDATIONS

It can be stated that it would be appropriate to use the Sports Science Students' Job Finding Anxiety Scale in studies designed with quantitative and mixed methods on the anxiety of finding a job, which is one of the main problems of higher education youth studying in this field. Also, it is important to examine the test-retest reliability of the Sports Science Students' Job Finding Anxiety Scale, and its relationship with other scales with proven validity and reliability can also be examined to determine the compliance validity of the scale.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules, journal ethics rules are followed. Authors are responsible for any violations that may arise in the article.

Author(s) Contribution Rate: In this study, the first author contributed 60% and the second author contributed 40%.

REFERENCES

- Aktuğ, I., & Alpay, D. D. (2015). Abant izzet baysal üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 15-24.
- Alcan, D. (2018). *Türkiye’de iş gücüne katılımın belirleyicileri ve iş gücüne katılım oranı öngörülleri*. T.C. Kalkınma Bakanlığı, *Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü* [Uzmanlık Tezi]. Ankara.
- Aslan, B. Y. (2010). Genç işsizliğe yönelik alan araştırması: üniversite öğrencileri arasında kaygı ve umutsuzluk. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 6(2), 71-86.
- Ataçocuğu, M. Ş., & Zelyurt, M. K. (2017). Spor Bilimleri Fakülteleri Mezunlarının İşsizlik Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1, 70-97.
- Atalay, A. (2020). İstihdam edilebilir miyim? beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin istihdam edilebilme algıları: Ardahan Üniversitesi Örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 245-257.
- Aydın, E. (2017). BESYO öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüm ile umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *Journal of International Social Research*, 10(49), 263-268.
- Bayrak, R., & Tatlı, H. (2018). The determinants of youth unemployment: A panel data analysis of OECD countries. *The European Journal of Comparative Economics*, 15(2), 231-248. <http://dx.doi.org/10.25428/1824-2979/201802-231-248>
- Bilgici, B. G., & Deniz, Ü. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının gelecek kaygılarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2353-2372.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Bryman, A., & Cramer, D. (2001). *Quantitative data analysis with spss release 10 for windows*. Routledge.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (22nd Ed.)*. Pegem Akademi.
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. (2015). *Karma yöntem araştırmaları tasarım ve yürütülmesi*. (Trans. Ed. Y. Dede, & S. B. Demir, 2nd ed.). Anı Yayıncılık.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem Akademi.
- Demirel, M., Işık, U., Demirel, D. H., Üstün, Ü. D., & Gümüşgöl, O. (2016). Gelecek zaman algısı: Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik bir çalışma. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 10-20.
- Devecioğlu, S., Çoban, B., & Karakaya, Y. E. (2011). Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 627-654.
- Duman, S., Taşgın, Ö., & Özdağ, S. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), 27-32.

- Dursun, S., & Karagün, E. (2012). Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi: kocaeli üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu son sınıf öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24: 93-112.
- Erkuş, A. (2012). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-1: temel kavramlar ve işlemler*. Pegem Akademi.
- Eruzun, C., Kınalı, Y., & Öğüt, E. E. E. (2017). A qualitative view into the employment problems of sports management graduates in turkey. *Uluslararası Rekreasyon ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 13-21.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Sage.
- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. R. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Ilgar, E. A., & Cihan, B. B. (2019). Spor yöneticiliği programlarında öğrenim gören öğrencilerin sektörel beklenti, mesleki belirsizlik ve gelecek kaygılarının incelenmesi: fenomenolojik bir çözümleme. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(1), 81-92.
- Kabapınar, F. (2003). Kavram yanlışlarının ölçülmesinde kullanılabilir bir ölçeğin bilgi-kavrama düzeyini ölçmeyi amaçlayan ölçekten farklılıkları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 35(35), 398-417.
- Kalaycı, Ş. (2010). *Faktör analizi, SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri (5th ed.)*. Asil Yayın.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling*. The Guilford Press.
- Kıran, B., Bozkur, B., & Cengiz, Ö. (2020). Üniversite öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri, belirsizliğe tahammülsüzlük ve özyeterliklerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(6), 2401-2409. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.702233>
- Lashwe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28, 563-575.
- Leech, N. L., and Onwuegbuzie, A. J. (2009). A typology of mixed methods research designs. *Quality & Quantity*, 43(2), 265-275. <http://doi.org/10.1007/s11135-007-9105-3>
- Marsh, H. W., & Yeung, A. S. (1999). The lability of psychological ratings: the chameleon effect in global self-esteem. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 25, 49-64. https://doi.org/10.1207/s15326985ep3403_2
- Menevşe, A. (2020). Spor endüstrisinde istihdam. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 161-173. <https://doi.org/10.30769/usbd.763412>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma, desen ve uygulama için bir rehber* (Trans. Ed. S. Turan). Nobel Yayıncılık.
- Mumcu, H., Karakullukçu, Ö., & Karakuş, M. (2019). Youth employment in the sports sector. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 2649-2665. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.535301>
- Mütevellioglu, N., Zambak, M., & Mert, M. (2010). İşsizlik, üniversiteli gençlik ve gelecek: bir alan araştırmasının bulguları. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 11(1), 207-229.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Trans Ed. Bütün, M., & Demir, S. B.). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Surat, A., & Ceran, D. (2020). Üniversite öğrencilerinin işsizlik kaygısı. *ISPEC International Journal of Social Sciences & Humanities*, 4(3), 145-166. <https://doi.org/10.46291/ISPECIJSSHvol4iss3pp145-166>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics (5th Ed.)*. Allyn And Bacon.
-

- Taşmektepligil, Y., Hazar, F., Ağaoğlu, S. A., Öğreten, N., & Terzioğlu, E. A. (2009). Beden eğitimi ve spor alanı mezunlarının istihdam sorunları ve yeni iş olanakları. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 99-118.
- Turgut, M., Gökyürek, B., & Yenel, F. (2004). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin bu bölümleri seçme nedenleri ve beklentileri üzerine bir araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 91-99.
- Türk Dil Kurumu (2021). Güncel Türkçe Sözlük
- Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bakanlığı (2018). *On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), İşgücü Piyasası ve Genç İstihdamı Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara. https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/IsgucuPiyasasi_ve_GenclstihdamiOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf
- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). TÜİK Haber Bülteni. 15 Mayıs 2020, Sayı 33731. Son Erişim Tarihi: 05.12.2021 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2019-33731>.
- Uğur, N. (2020). A comparative analysis of life conditions and professional future concerns of university students. *International Journal of Turkish Educational Sciences*, 8(15), 1-25. <https://doi.org/10.46778/goputeb.669674>
- Worthington, R. L., & Whittaker, T. A. (2006). Scale development research a content analysis and recommendations for best practices. *The Counseling Psychologist*, 34(6), 806-838.
- Yazıcı, T., & Koçak, S. (2018). The development and employment status of sports management career and the case of turkey. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(2), 1-18. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1745501>
- Yıldız, S. M., Özdağ, S., & Yaman, Ç. (2008). Students' perceptions of the higher education institutions providing physical education and sports education and employment opportunities. *Journal of Human Sciences*, 5(2), 1-10.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) İstatistikleri. YÖK resmi web sayfası: <https://istatistik.yok.gov.tr>

SPOR BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞ BULMA KAYGISI ÖLÇEĞİ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Öz

İşsizlik ve istihdama ilişkin sorunların yarattığı iş bulma kaygısı, üniversite öğrencilerinin gelecekle ilgili umutsuzluğa kapılmaları ve kariyerleriyle ilgili kararlarını doğrudan ve olumsuz anlamda etkilemesi bakımından önemli bir olgudur. Mevcut araştırma ile spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin iş bulma kaygılarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmada, ölçek geliştirme çalışmalarında kullanılan ve karma araştırma yöntemlerinden keşfedici sıralı desen kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmanın nitel bölümü için 16 öğrenci, açımlayıcı faktör analizi (AFA) için 205 öğrenci ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) için 304 öğrenci olmak üzere Spor Bilimlerinde öğrenim gören toplam 525 öğrencinin oluşturduğu örneklem grubundan toplanmıştır. Nitel verilerin analizinde tematik analiz yöntemi uygulanmıştır. Tematik analiz sonucu elde edilen maddelerin ölçeğe uygunluğu için AFA ve bu yapının sınanması için DFA uygulanmıştır. Nitel araştırma sonucu elde edilen 19 maddeye açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Spor bilimleri öğrencilerinin iş bulma kaygısı ölçeği için toplanan verilerin faktör analizine uygunluğu için yapılan analizde KMO değerinin (0,914) olduğu tespit edilirken, Barlett Sphericity testi sonucunun (2244.638, df:55, $p < .001$) olduğu tespit edilmiştir. AFA sonucunda 8 madde ve tek boyuttan oluşan bir yapı elde edilmiştir. Tek boyutlu yapının özdeğerinin 4,987 ve açıkladığı varyans oranının ise %62,341 olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu yapının sınanması için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. DFA analizi sonuçlarına göre χ^2/sd (3,257), GFI (0,956), CFI (0,981), AGFI (0,912), NFI (0,973), RMSEA (0,08) değerlerinin kabul edilebilir değerlere ulaştığı, ölçeğin cronbach alpha değerinin ise 0,958 olduğu tespit edilmiştir. Ölçüt geçerliliği için DFA analizi yapılan veri seti üzerinde madde toplam test korelasyonları ile %27'lik alt ve üst grupların arasındaki puan farkına bakılmıştır. Ölçüt geçerliliği için alt ve üst gruplar arasındaki farkın anlamlı olduğu ve korelasyon katsayısının gerekli koşulları sağladığı saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre "Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeğinin" geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ifade edilebilir.

Anahtar kelimeler: Spor bilimleri öğrencileri, iş bulma kaygısı, geçerlik ve güvenilirlik.

GİRİŞ

Hem dünyada hem de Türkiye’de ekonomi ile ilgili ana gündemi iş gücü piyasasına ilişkin veriler oluşturmakta, bu verilerin başında da toplam nüfus içindeki genç nüfus ve bu kesimin işsizlik ve istihdam oranları gelmektedir. İş gücü, temel olarak “bir insanın yararlı şeyler üretmek için harekete geçirmek zorunda olduğu fiziksel ve düşünsel yetilerinin tümü”, ekonomideki anlamıyla ise “etkin nüfus içinde yer alan, cari ücret düzeyinde ve çalışma koşullarında çalışanlarla işsizlerin toplamı” olarak ifade edilmektedir (TDK, 2021). Bayrak ve Tatlı (2018) iyi eğitilmiş ve nitelikli iş gücünün oluşturduğu beşeri sermayenin bilgi, beceri, yetenek ve eğitim düzeyi gibi unsurlardan oluşturduğunu ve beşeri sermayenin ülkelerin kalkınma stratejisi olarak ön plana çıktığını belirtmiştir. Araştırmacılara göre iş gücü sadece bir üretim faktörü olmayıp planları belirleyen ve diğer üretim faktörlerinin de geliştirilmesine yardımcı olan stratejik bir faktördür. Bir ülkenin kalkınma süreci ile insan iş gücü arasında önemli bir ilişki olduğu ve bu insan gücünün hazırlanmasında yükseköğretim kurumlarının önemli bir görevi olduğu belirtilmektedir (Kıran, Bozkur ve Cengiz, 2020; Uğur, 2020). Aslan (2010) genç iş gücünün potansiyel bir üretim gücü olduğuna vurgu yaparak bu potansiyelin iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklere dönüştürülmesinin hem ülke kalkınması açısından hem de toplum açısından avantaj yaratan bir değer oluşturacağını belirtmiştir.

Dünya genelinde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler eğitime çok önemli bütçeler ayırarak bu alana yatırımlar yapmaktadır (Uğur, 2020). Mütevellioğlu, Zambak ve Mert (2010) yükseköğrenim görenlerin genel nüfus içindeki artışının toplumsal yaşam için olumlu etkiler yarattığını, en önemli katkının ise iş gücü ve istihdam oranlarını yükseltmek olduğunu vurgulamıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) rakamlarına göre de Türkiye’de 2019 yılında eğitim harcamaları bir önceki yıla göre %18,2 artarak 259 milyar 220 milyon Türk Lirası olurken öğrenci başına harcamanın en yüksek olduğu eğitim düzeyi ise 18 bin 830 TL ile yükseköğretim olmuştur. Türkiye’deki eğitim harcamalarının %30,3’ünün devlet kurumlarınca, %36,8’inin ise özel kurumlarca yükseköğretime yapıldığı görülmüştür (TÜİK, 2020). Eğitim alanında yapılan tüm bu yatırımlara ve harcamalara rağmen Türkiye’de iş gücü piyasası ile ilgili temel göstergeler, düşük iş gücü katılımı, düşük istihdam, yüksek işsizlik ve yüksek kayıt dışılık gibi temel yapısal sorunlar sergilemektedir (Alcan, 2018). On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), İşgücü Piyasası ve Genç İstihdamı Özel İhtisas Komisyonu Raporunda, Türkiye’deki istihdam oranının Avrupa Birliği ortalamasının önemli ölçüde altında olduğu belirtilmektedir (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2018).

Türkiye’de 2020 yılı istatistiklerine göre 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 12 milyon 955 bin 672 kişi ile toplam nüfusun (83 milyon 154 bin 997) %15,6’sını oluşturmaktadır. Türkiye, bu sayılarla Avrupa Birliği üye ülkeleri ortalamasının (%10,7) ve Avrupa Birliği üyesi 28 ülkenin genç nüfus oranlarından daha yüksek bir genç nüfus potansiyeline sahiptir (TÜİK, 2020). Diğer yandan, Türkiye’deki iş gücü istatistikleri, Ağustos 2020’de işsizlik oranının %13,2 seviyesinde gerçekleştiğini, gençlerde işsizlik oranının ise 2019 yılında %25,4’e yükseldiğini göstermektedir (TÜİK, 2020). Türkiye’de eğitim düzeylerine göre iş gücü durumunun görünümü incelendiğinde ise Ağustos 2020 itibarıyla yükseköğretim mezunlarındaki işsizlik oranının %14,2 olduğu (TÜİK, 2021), 2014-2019

yılları arasındaki dönemde en yüksek işsizlik oranlarının da yükseköğretim mezunlarında olduğu görülmektedir (Surat ve Ceran, 2020).

Türkiye'deki genç nüfus ve genç nüfusun istihdamına ilişkin tüm bu veriler yükseköğretim mezunu gençler üzerinde iş bulma kaygısı, gelecekle ilgili umutsuzluk gibi olumsuz ve kalıcı etkiler yaratmakta ve bu olumsuz durum böylesine geniş bir kitlenin gelecekle ilgili kararlarını doğrudan etkilemektedir. Ataçocuğu ve Zelyurt (2017) işsizliğin makro açıdan ülke ekonomilerini, mikro açıdan ise birey ve çevresini olumsuz etkilediğini, bireylerde yeteneklerin körelmesi, umutsuzluk ve depresyon yaratması gibi birçok maliyeti olduğunu vurgulamaktadır. Bayrak ve Tatlı (2018) da birçok ülkede yapılan araştırmaların bulgularının genç işsizlik oranının yetişkin işsizlik oranının yaklaşık iki ila dört katı olduğunu gösterdiğini, bu durumun gençler arasında sosyal yabancılaşma, intihar, alkol ve sigara tüketimi gibi riskli ve anti-sosyal davranışlarda artışa ve toplu suça bulaşma eğilimine neden olabileceğini belirtmiştir. Gelecek kaygısının, öğrencilerin öğrenme düzeylerini olumsuz etkilediği, bunun iş hayatında aksaklıklara yol açabileceği ifade edilmiştir (İlgar ve Cihan, 2019). Aktuğ ve Alpay (2015) geleceğe yönelik umutsuzluğun bireylerin kişisel verimliliğini, sorunlarla başa çıkma yöntemlerini ve çevreye uyum sürecini olumsuz yönde etkilediğini, bu durumun bireysel ve toplumsal gereksinimlerin karşılanması noktasında yetersiz kalınmasına yol açtığını vurgulamıştır. Gençlerin kariyerlerinin hemen başında uzun süre işsiz kalmaları onların iş ortamındaki beceri kazanımlarının gecikmesine, gelecekteki kazançları ile iş olanaklarının azalmasına yol açmakta, bu durum pek çok gencin ömür boyu sosyo-ekonomik şartları üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2018). Üniversite mezun sayısındaki hızlı artışın beraberinde getirdiği rekabetin (Kıran, Bozkur ve Cengiz (2020), gelecek konusundaki umutsuzluk, sosyo-ekonomik sorunlar ve eğitimde karşılaşılan güçlüklerin öğrencilerin kaygı ve umut düzeylerini olumsuz yönde etkilediği ifade edilmiştir (Duman, Taşgın ve Özdağ, 2009). Surat ve Ceran (2020) işsizlik sorunundan özellikle genç üniversite mezunlarının daha fazla etkilendiğini ve bu konuyla ilgili araştırma bulgularının 18-25 yaş aralığındaki üniversite öğrencilerindeki kaygı belirtilerinin çok yüksek olduğuna işaret ettiğini belirtmiştir.

Hem Türkiye'de hem de dünyada ekonomik büyüklüğü ve geniş iş olanakları yaratması açısından genel ekonomi içerisinde çok önemli bir yere sahip olan spor sektörünün işgücü piyasasındaki olumsuz tablodan etkilenmemesi mümkün değildir. Mumcu ve ark. (2019) spor sektörünün eğitim, medya, tekstil, turizm, wellness, sağlık ve eğlence gibi sektörlerle doğrudan, otomotiv, yatçılık, yapı ticareti, elektronik, peyzaj gibi sektörlerle de dolaylı bir ilişkisi olduğuna vurgulayarak geniş ölçekte bir istihdam sağladığını belirtmektedir. Eruzun, Kınalı ve Ögüt (2017) sporun, sadece bireysel olarak fiziksel gelişime yardımcı olmakla kalmadığını, aynı zamanda yaşam boyu öğrenme, katılımcı olma, eğitim, istihdam gibi pek çok alanı içinde barındıran bir kavram olduğuna vurguda bulunmuştur. Ataçocuğu ve Zelyurt (2017) birçok sektörde karşılaşılan işsizlik sorununun spor sektöründe de baş gösterdiğini, eğitim ve sporla ilgili kurumlara iş gücü yetiştiren akademik programların ortaya çıkardığı insan kaynağının istihdam konusunda tam olarak karşılığını bulamadığını, Taşmektepligil ve ark. (2009) Türkiye'de spor sektöründeki personel ihtiyacını karşılayan üniversitelerde öğrenim gören bireylerin iş olanaklarının daraldığını, İlgar ve Cihan (2019) spor bilimleri alanından mezunların yeterince istihdam alanının olmamasının bireylerde geleceğe yönelik kaygı oluşturabileceğini belirtmiştir. Yazıcı ve Koçak (2018) ise spor alanı mezunlarının

istihdamının ve kariyerinin, ülkenin eğitim ve politik sisteminden, bireyin kişisel özelliklerinden ve sektörün kendisinden etkilendiğini belirtmektedir. Atalay (2020) tarafından yapılan araştırma bulguları da spor bilimleri alanında öğrenim gören bireylerin istihdam edilebilme konusunda yüksek kaygı yaşadıklarını ve istihdamla ilgili mevcut rakamların bu kaygıyı destekler nitelikte olduğunu göstermektedir. Bu bulgulara ek olarak, Mumcu ve ark. (2019) tarafından, spor sektörünün, 2011-2014 yılları arasında Avrupa Birliği (AB) ülkelerindeki ortalama büyüme oranı ve 2011-2016 yılları arasında AB ülkeleri ve Türkiye'deki genel istihdam içindeki payı karşılaştırılmıştır. Bulgular, Türkiye'nin hem büyüme oranı hem de genel istihdam içindeki payı bakımından AB ülkelerinin ortalamalarının altında kaldığını göstermiştir.

Spor bilimleri programlarından mezun sayısı ile sektörün ihtiyacı arasında yaşanan mevcut dengesiz tablo spor bilimleri öğrencilerinin daha mezuniyetten önce iş bulma kaygısı ile tanışmalarına ve eğitim hayatlarına bununla devam etmelerine yol açmaktadır. Atalay (2020) spor bilimleri alanında öğrenim gören bireylerin istihdam edilebilme konusunda yüksek kaygı yaşadıklarını istihdamla ilgili mevcut rakamların da bu kaygıyı destekler nitelikte olduğu vurgulanmıştır. Ataçoğlu ve Zelyurt (2017) eğitim ve sporla ilgili kurumlara işgücü yetiştiren akademik programların ortaya çıkardığı insan kaynağının istihdam konusunda tam olarak karşılığını bulamadığını ve mezunların işsiz kalmaktansa eksik istihdama katlanmayı tercih ettiklerine işaret etmektedir. Ilgar ve Cihan (2019) ise spor bilimleri öğrencilerinin mezuniyetten sonra karşılaşacakları istihdam sorunları nedeniyle yaşadıkları gelecek kaygısı, mesleki beklenti ve umutsuzluk sebebiyle öğrenme motivasyonlarının düştüğünü, bunun da öğrencilerin nitelik bakımından yetersiz kalmalarına yol açabileceğini vurgulamıştır.

Spor sektöründe de artık çok güncel bir sorun olarak karşımıza çıkan "iş bulma kaygısı", "gelecek kaygısı" ve "istihdam sorunlarına" ilişkin yapılan alanyazın incelemesinde farklı türdeki birçok araştırmanın bu konu başlıklarını ele aldığı görülmüştür (Turgut, Gökyürek ve Yenel, 2004; Yıldız, Özdağ ve Yaman, 2008; Dursun ve Karagün, 2012; Aktuğ ve Alpay, 2015; Demirel ve ark., 2016; Aydın, 2017; Menevşe, 2020; Atalay, 2020). Söz konusu araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemleri ayrıntılı olarak incelendiğinde ise farklı alanlardaki ölçeklerin spor bilimleri alanına uygulandığı veya genellikle nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmüştür. Alanyazın inceleme sonuçları spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin iş bulma kaygılarını belirlemeye yönelik alana özgü bir ölçeğin bulunmadığını göstermiştir. Bu sebeple, mevcut araştırma ile spor bilimleri alanına özgü geçerli ve güvenilir bir ölçeğin geliştirilerek alanyazına kazandırılması ve bu konudaki bir boşluğun giderilmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerin iş bulma kaygı ölçeğinin geliştirilmesi amacıyla karma araştırma yöntemlerinden keşfedici sıralı desen kullanılmıştır. Bu araştırma deseni; önce nitel verilerin toplanıp analiz edildiği, daha sonra nicel verilerin analiz edildiği bir araştırma desendir (Creswell ve Clark, 2015). Konu ile ilgili ölçme aracının bulunmaması ve keşfedici sıralı desenin ölçme aracı geliştirilmesinde kullanılabilecek uygun

yöntemlerden olması sebebiyle bu araştırma deseni tercih edilmiştir (Creswell ve Clark, 2015; Leech ve Onweugbuzie, 2009).

Araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulunun 08.02.2021 tarih ve 03/28 sayılı kararı ile gerekli onay alınmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmada açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ve nitel bölüm için 3 ayrı örneklem grubundan veriler toplanmıştır. Araştırmanın nitel bölümü için amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik ilkesine göre katılımcılar belirlenmiştir. Maksimum çeşitlilik örneklemede incelenen konu ile ilgili benzer ve ortak yönlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır (Patton, 2014). Bu amaçla, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi, spor yöneticiliği ve rekreasyon bölümlerinden toplam 16 öğrenci araştırmaya dahil olmuştur (Tablo 1). Ölçek geliştirme süreçlerinde açımlayıcı faktör analizi ve doğrulayıcı faktör analizi için ayrı verilerin toplanmasının sağlıklı olduğu ifade edilmiştir (Worthington ve Whittaker, 2006). Bu nedenle AFA ve DFA için iki ayrı grup araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın AFA ve DFA analizlerine katılan öğrencilerin nitelikleri tablo 2'de gösterilmiştir. Ölçek geliştirme çalışmalarında madde sayısının 5 ile 10 katı kadar katılımcının olması tavsiye edilmektedir (Bryman ve Cramer, 2001). AFA ve DFA analizine dâhil olan katılımcı sayılarına bakıldığında istenen koşulun sağlandığı görülmektedir.

Tablo 1. Araştırmanın Nitel Bölümüne Katılan Öğrenciler

Cinsiyet	Sınıf Düzeyi	Öğrenim Gördüğü Bölüm
Kadın	1	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Erkek	2	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Kadın	3	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Erkek	4	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
Erkek	1	Antrenörlük Eğitimi
Kadın	2	Antrenörlük Eğitimi
Erkek	3	Antrenörlük Eğitimi
Kadın	4	Antrenörlük Eğitimi
Kadın	1	Spor Yöneticiliği
Erkek	2	Spor Yöneticiliği
Kadın	3	Spor Yöneticiliği
Erkek	4	Spor Yöneticiliği
Kadın	1	Rekreasyon
Erkek	2	Rekreasyon
Kadın	3	Rekreasyon
Erkek	4	Rekreasyon

Tablo 2. AFA ve DFA Analizlerine Katılan Spor Bilimleri Öğrencilerinin Nitelikleri

			f	%
Açımlayıcı Faktör Analizi	Cinsiyet	Erkek	112	54,6
		Kız	93	45,4
	Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	42	20,5
		2. sınıf	49	23,9
		3. sınıf	58	28,3
		4. sınıf	56	27,3
	Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	75	36,6
		Antrenörlük Eğitimi	47	22,9
		Spor Yöneticiliği	47	22,9
		Rekreasyon	36	17,6

Toplam		205	100	
Doğrulayıcı Faktör Analizi	Cinsiyet	Erkek	159	52,3
		Kız	145	47,7
	Sınıf Düzeyi	5. Sınıf	80	26,3
		6. sınıf	81	26,6
		7. sınıf	78	25,7
		8. sınıf	65	21,4
	Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	57	18,8
		Antrenörlük Eğitimi	122	40,1
		Spor Yöneticiliği	71	23,4
		Rekreasyon	54	17,8
Toplam		304	100	

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Spor bilimleri öğrencileri iş bulma kaygısı ölçeği maddeleri hazırlanırken öncelikle araştırmanın nitel bölümü için yarı yapılandırılmış mülakat formu hazırlanmıştır. Araştırmanın amacına göre açıklığa kavuşturulmak istenen soruları içermesi ve esnek bir yapıya sahip olması (Merriam, 2013) nedeniyle yarı yapılandırılmış mülakat formu uygulanmıştır. Hazırlanan mülakat formu öncelikle nitel araştırma konusunda eğitim almış iki öğretim üyesine gönderilmiş geribildirimlerden sonra uygulanmaya başlanmıştır. Katılımcıların zihinlerinde iş bulma kaygısını nasıl yorumladıklarını daha iyi anlayabilmek için sondaj sorulara da yer verilmiştir (Kabapınar, 2003). Katılımcılar ile olan görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedildikten sonra Word belgesine aktarılmıştır. Yazılı ortama aktarılan veriler tematik analiz prosedürleri (Braun & Clarke, 2006) doğrultusunda araştırmacılar tarafından tekrar tekrar okunmuştur. Daha sonra ortaya çıkan kodlar araştırmacılar tarafından fikir birliğine varıldıktan sonra ölçek maddelerine dönüştürülmüştür. Tablo 3'te katılımcı ifadelerinin nasıl ölçek maddesine dönüştürüldüğü gösterilmiştir.

Tablo 3. Örnek Ölçek Maddeleri

Doğrudan Alıntı	Maddeye Dönüştürmüş Hali
<i>"Mezun olunca atanmanın çok zor olduğunu bildiğim için okula çok konsantrasyonumu sağlayamıyorum."</i>	İş bulma kaygısı ile yaşamak eğitim hayatımı olumsuz yönde etkiliyor.
<i>"Mezun olanların kasıyer, ilaç mümessili, güvenlik gibi bizim alanla alakalı olmayan işlerde çalıştıklarını görmek beni tedirgin ediyor"</i>	Spor Bilimleri Fakültesi veya BESYO mezunlarının istedikleri işte çalışamadıklarını görmek kaygımı artırıyor.

Toplamda oluşturulan 19 madde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Spor Psikolojisi alanında çalışmaları olan beş farklı öğretim üyesine gönderilerek maddelerin kapsam geçerliliğine bakılmıştır. Lashwe tekniğine göre "kaldırılmalı", "düzeltmeli" ve "uygundur" şeklinde uzman görüşü alındıktan sonra 2 madde ölçek taslağından çıkartılmıştır (Lashwe, 1975). 17 madde açılımlayıcı faktör analizinde kullanılmak üzere ilk grupta uygulanmıştır. Ölçek maddeleri 5'li likert dereceleme ile ölçeklendirilmiştir. Maddeler "Daima Doğru (5)" ile "Genellikle Doğru (4)" "Ara Sıra Doğru (3)", "Nadiren Doğru (2)" ve "Asla Doğru Değil (1)" şeklinde puanlandırılmıştır.

Verilerin Analizi

Açılımlayıcı faktör analizi için SPSS 23 programı kullanılırken doğrulayıcı faktör analizi için AMOS 23 istatistik programı kullanılmıştır. Veri setinin açılımlayıcı faktör analizine uygunluğunu test etmek için "Kaiser-Meyer-Olkin

(KMO)” ve “Bartlett Küresellik Testi” ile yapılmıştır. Temel bileşen analizine göre maddelerin faktör yükü ve açıklanan varyans oranı hesaplanmıştır. AFA sonucunda elde edilen modelin sınanması için DFA analizi yapılmıştır. Modelin sınanmasında χ^2/sd (Ki-kare Uyum Testi), GFI (Uyum İyiliği İndeksi), CFI (Karşılaştırmalı Uyum İndeksi), AGFI (Düzeltilmiş Uyum İyiliği İndeksi), NFI (Normlaştırılmış Uyum İndeksi), IFI (Fazlalık Uyum İndeksi) ve RMSEA (Standartlaştırılmış Artık Hataların Ortalama Karekökü) değerlerinin kabul edilebilir sınırlar içerisinde olmasına bakılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için alt ve üst %27’lik gruplar arasında t testine ve cronbach alpha güvenilirlik katsayısına bakılmıştır.

BULGULAR

Açımlayıcı Faktör Analizi

Spor bilimleri öğrencileri iş bulma kaygısı ölçeği için toplanan verilerin faktör analizine uygunluğu için yapılan analizde KMO değeri (0,914) olduğu tespit edilirken Barlett Sphericity testi sonucu (2244.638, df:55, $p < .001$) bulunmuştur. KMO değerinin 0,60’tan büyük olması (Field, 2013) ve Barlett Sphericity testinin anlamlı olması spor bilimleri öğrencilerinin kaygı ölçeği veri setinin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2014). Literatürde faktör yükü kesme 0.30 ile 0,40 arasında olduğu belirtilmiştir (Marsh ve Yeung, 1999). Buna göre 17 maddelik veri setinden 9 madde çıkartılmış ve analize bu şekilde devam edilmiştir. Temel bileşenler analizi sonuçlarına göre 1. Faktörden sonraki özdeğerin 1’den az olması sebebi ile tek faktörlü bir ölçek olmasına karar verilmiştir.

Tablo 4. Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeği Faktör Analizine İlişkin Özdeğer ve Varyans Sonuçları

Faktör	Özdeğer	Açıklanan Varyans
1	4,987	62,341

Analiz sonuçlarına göre faktör özdeğerin 4,987 olduğu ve toplam açıklanan varyansın %62,341 olduğu tespit edilmiştir. Tek boyutlu ölçeklerde % 30 ve üstü olmasının gerekli olduğu (Büyüköztürk, 2016) bu anlamda “Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği’nin” gerekli koşulu sağladığı anlaşılmıştır.

Tablo 5. Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeği Ortalama, Standart Sapma, Faktör Yükü ve Madde Toplam Korelasyonları

Maddeler	x	ss	Madde faktör yükü	Madde-Toplam Korelasyonları
M1	4,15	1,04	,795	,632
M2	4,43	,94	,752	,566
M3	4,09	1,09	,856	,733
M4	3,88	1,22	,869	,756
M5	3,74	1,28	,836	,698

M6	Özel sektörde bölümümle ilgili bir işte çalışabilmek için iş tecrübesinin aranması endişelerimi artırıyor.	3,89	1,15	,794	,630
M7	Spor Bilimleri Fakültesi veya BESYO mezunlarının kendi işlerini kurma konusunda devletten yeterli desteği alamayacağını düşünmek beni kaygılandırıyor.	3,86	1,25	,689	,475
M8	Spor Bilimleri Fakültesi veya BESYO mezunlarının kişisel gayretlerini ortaya koysalar bile uygun bir iş bulamayacağımı düşünmek beni kaygılandırıyor.	4,24	1,03	,705	,497

Tablo 5 incelendiğinde ölçekte bulunan 8 madde faktör yükünün 0,689 ile 0,869 arasında olduğu, madde toplam korelasyonlarının 0,475 ile 0,733 arasında değiştiği görülmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının 0.958 olduğu tespit edilmiştir. Bu değerlere göre Spor bilimleri öğrencilerinin iş bulma kaygısı ölçeğinin güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır (Kalaycı, 2010). Spor bilimleri öğrencileri iş bulma kaygısı ölçeği açımlayıcı faktör analizi sonuçlarının test edilmesi amacıyla doğrulayıcı faktör analizi işlemine geçilmiştir.

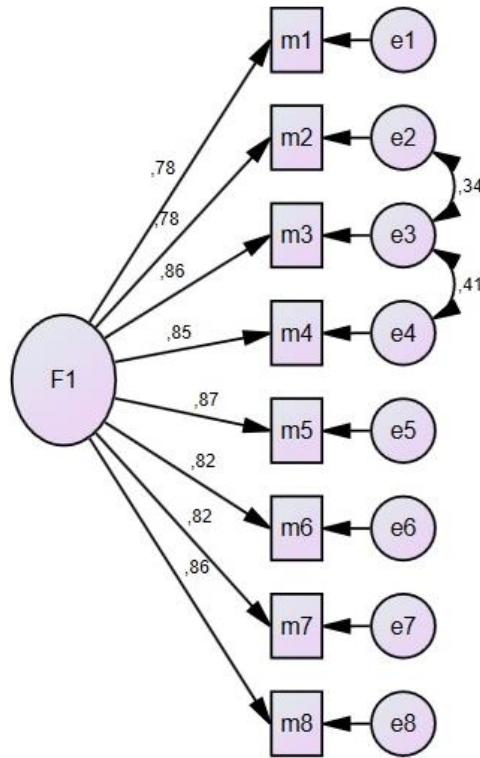
Doğrulayıcı Faktör analizi

Spor bilimleri öğrencileri iş bulma kaygısı ölçeği AFA sonuçlarında ortaya çıkan faktör yapısının test edilmesi amacıyla ikinci örneklem grubundan elde edilen veriler AMOS 23 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Spor bilimleri öğrencileri iş bulma kaygısı ölçeği DFA analizine ilişkin sonuçlar tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 6. Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygı Ölçeği DFA sonuçları

Uyum İndexleri	Kabul Edilebilir Uyum Değerleri	Modelin İlk Testi	1. Modifikasyon	2. Modifikasyon
χ^2/sd	<5	6,969	5,418	3,257
RMSEA	<0.08	0,14	0,11	0,08
CFI	>0.90	0,945	0,961	0,981
GFI	>0.90	0,900	0,925	0,956
AGFI	>0.90	0,819	0,858	0,912
NFI	>0.95	0,935	0,953	0,973
IFI	>0.90	0.945	0,961	0,981

Model ilk test sonuçlarına göre CFI=0,945, GFI= 0,900, IFI= 0,945 değerleri kabul edilebilir referans aralıklarında çıkarken $\chi^2/sd=6,699$, RMSEA=0,14, AGFI=0,819 ve NFI=0,935 değerlerinin kabul edilebilir referans değerlerinin altında olduğu tespit edilmiştir (Hooper, Coughlan & Mullen, 2008; Kline, 2016). Bu nedenle modifitication indices değerlerine bakılmış ve 3. ile 4. maddeler arasında modifikasyon yapılmasına karar verilmiştir. 1. Modifikasyon sonucunda $\chi^2/sd=5,418$, RMSEA=0,11 ve AGFI=0,858 değerlerinin kabul edilebilir referans düzeyinde olmaması nedeniyle 2. ve 3. maddeler arasında 2. kez modifikasyon yapılmasına karar verilmiştir. 2. Modifikasyon sonuçlarına göre $\chi^2/sd=3,257$, RMSEA=0,08, CFI=0,981, GFI=0,956, AGFI=0,912, NFI=0,973 ve IFI=0,981 modelin doğrulandığı tespit edilmiştir. Şekil 1 "Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeği" yol analizi sonuçları incelendiğinde faktör yüklerinin 0,78 ile 0,87 arasında değiştiği görülmektedir.

Şekil 1. Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeği Yol Analizi Sonuçları

Ölçüt geçerliliği için DFA analizi yapılan veri seti üzerinde madde toplam test korelasyonları ile %27'lik alt ve üst grupların arasındaki puan farkına bakılmıştır.

Tablo 7. Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeği %27'lik Alt ve Üst Grupların Arasındaki Farka İlişkin T Testi Sonuçları ve Madde Toplam Korelasyonları

Madde	Madde çıkarıldığında Alpha değeri	Alt %27- Üst % 27 t değeri	P	Madde Toplam Test Korelasyonu
M1	,944	4,254	,00	,758
M2	,943	3,839	,00	,778
M3	,937	7,154	,00	,871
M4	,939	6,597	,00	,836
M5	,939	7,679	,00	,840
M6	,943	8,547	,00	,782
M7	,941	4,147	,00	,798
M8	,939	7,249	,00	,828

Tablo 7 incelendiğinde alt ve üst gruplar arasındaki farkın anlamlı ve korelasyon katsayısının en az 0,20 olduğu (Erkuş, 2012) görülmektedir. Ölçüt geçerliliği için gerekli koşulları sağladığı ifade edilmiştir. Ayrıca DFA analizi yapılan grubun iç güvenilirlik katsayısının 0.948 olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre "Spor Bilimleri Öğrencileri İş Bulma Kaygısı Ölçeğinin" geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ifade edilebilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Günümüzde yarattığı ekonomi ile spor endüstrisi ve bu endüstrinin bileşenleri hem dünyada hem Türkiye’de birçok endüstriyle yarışır hale gelmiştir. Devocioğlu ve ark. (2011) da hem kişisel ve hem de toplumsal olarak sağladığı katkılar nedeniyle sporun günümüzde önemli bir hizmet sektörü olarak kabul edildiğini vurgulamaktadır. Mumcu ve ark. (2019) spor sektöründeki ekonomi ve istihdam verileri incelendiğinde, bu sektörün ülkelerin büyüme oranlarından bile daha fazla büyüdüğünün görüldüğüne dikkat çekmektedir. Türkiye’de spor sektörünün hem devlette hem de özel kesimde mevcut ve gelecekteki ihtiyacını karşılayacak nitelikli iş gücü spor bilimleri alanında öğretim faaliyeti yürüten akademik birimler tarafından sağlanmaktadır. Son 10 yıllık dönemde spor eğitimi veren akademik birimlerle ilgili istatistikler incelendiğinde ise hem akademik birim bazındaki hem de bu birimlerdeki öğrenci sayısındaki hızlı artış açıkça görülmektedir (YÖK İstatistikleri, 2021). Bu veriler ülkemizin her alanda olduğu gibi dünya ülkeleriyle olan rekabeti açısından ve spor hizmet sektörüne nitelikli insan gücü yetiştirme bakımından olumlu olarak algılanabilir. Fakat diğer yandan, ülkemizin ve dünyanın içerisinde bulunduğu olumsuz ekonomik görünüm ve bu durumun yol açtığı istihdam ve derin işsizlik sorunu göz önünde bulundurulduğunda bu konu daha hassas bir şekilde değerlendirilmeye muhtaçtır. Çünkü spor eğitimi veren kurumlarla ilgili mevcut tablo her yıl iş gücü piyasasına katılan fakat aynı zamanda alanlarıyla ilgili temel mesleklerle (Beden Eğitimi Öğretmeni, Antrenör, Spor Yöneticisi ve Rekreasyon Uzmanı) devlet veya özel sektörde kısa sürede veya hiç başlamayan binlerce yeni mezun ve genç işsiz anlamına gelmekte ve mezun öğrenci sayısı ile istihdam edilen sayı arasında derin bir uçurum göze çarpmaktadır (Taşmektepligil ve ark., 2009; Yıldız, Özdağ ve Yaman, 2008; Yazıcı ve Koçak, 2018). Ataçoğu ve Zelyurt (2017) birçok sektörde karşılaşılan işsizliğin spor sektörünün de baş gösterdiğini, eğitim ve sporla ilgili kurumlara işgücü yetiştiren akademik programların ortaya çıkardığı insan kaynağının istihdam konusunda tam olarak karşılığını bulamadığını belirtmiştir. Bu durum diğer alanlardan mezunlar gibi spor bilimleri alanından mezun öğrenciler üzerinde de geçici veya hayatları boyunca onları etkileyebilecek kalıcı birtakım olumsuzluklara dönüşebilmektedir. Bu olumsuzlukların başında iş bulma ve gelecekle ilgili kaygılar gelmektedir (İlgar ve Cihan, 2019; Atalay, 2020). Surat ve Ceran (2020) üniversite öğrencilerindeki işsizlik kaygısının özellikle üniversite eğitiminin son yıllarına doğru arttığını, gelecek kaygısı ve iş bulamama endişesinin ise bu dönemdeki kaygıyı ve umutsuzluğu artırdığı düşünülen en önemli etkenler olduğunu belirtmektedir. İşsizlik baskısı altındaki gençler iş gücü piyasasına girmeden önce öngörmediği bir durumla yüz yüze gelmekte ve daha önce çalışmayı düşünmediği işlerde çalışmak durumunda kalarak istikrarsız, kayıt dışı veya güvencesiz işleri kabul etmek zorunda kalmaktadır (T.C. Kalkınma Bakanlığı, 2018).

Alanyazın incelemesinde genel olarak yüksek öğretim mezunu gençlerin yaşadığı iş bulma kaygısı ile ilgili farklı türdeki araştırmalara (Aslan, 2010; Bilgici ve Deniz, 2016; Mütevellioglu, Zambak ve Mert, 2010) rastlanmış, aynı zamanda spor bilimleri alanına özel geçmişten günümüze kadar bu konuyla ilgili yapılmış araştırmalar (Turgut, Gökyürek ve Yenel, 2004; Taşmektepligil ve ark., 2009; Duman, Taşğın ve Özdağ, 2009; Yıldız, Özdağ ve Yaman, 2008; Dursun ve Karagün, 2012; Aktuğ ve Alpay, 2015; Demirel ve ark., 2016; Ataçoğu ve Zelyurt, 2017; Erüzun, Kınalı ve Öğüt, 2017; Aydın, 2017; Yazıcı ve Koçak, 2018; İlgar ve Cihan, 2019; Mumcu, Karakullukçu ve Karakuş, 2019; Menevşe, 2020; Atalay, 2020) ele alınmıştır. Yapılan incelemede doğrudan Spor Bilimleri öğrenimi gören

öğrencilerin iş bulma kaygılarını belirlemeye yönelik bir ölçme aracına rastlanmamıştır. Mevcut araştırma ile geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirilerek bu eksikliğin giderilmesi amaçlanmıştır.

Bu amaçla spor bilimlerinde öğrenim gören öğrencilerle iş bulma kaygısı üzerine düşüncelerini öğrenmek amacıyla nitel görüşmeler yapılmıştır. Nitel görüşmelerden elde edilen katılımcı ifadeleri ölçek maddelerine dönüştürülmüştür. Toplamda oluşturulan 19 madde 5 farklı öğretim üyesine gönderilerek maddelerin kapsam geçerliliğine bakılmış ve uzman görüşü sonucunda 2 madde ölçek taslağından çıkartılmıştır. Daha sonra uygulanan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonucunda ölçeğin tek boyutlu ve 8 maddeli bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Faktör analizi sonuçlarına göre özdeğerin 4,987 ve toplam açıklanan varyansın %62,341 olduğu tespit edilmiştir. DFA analizi sonuçlarına göre χ^2/sd (3,257), GFI (0,956), CFI (0,981), AGFI (0,912), NFI (0,973), RMSEA (0,08) değerlerinin kabul edilebilir değerlere (Hooper, Coughlan & Mullen, 2008; Kline, 2016) ulaştığı tespit edilmiştir. Ölçeğin cronbach alpha değerinin 0,958 olduğu ve bu değerle ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir. Araştırma sonuçlarına göre “Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeğinin” geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ifade edilebilir. Mevcut araştırma sonucunda geçerlik ve güvenilirlik çalışması tamamlanan “Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeği”nin bu alandaki bir boşluğu doldurması ve alanyazına önemli bir katkı sağlaması beklenmektedir. Ölçeğin, spor bilimleri alanına özgü bir ölçek olması sebebiyle gelecekte bu alanda ve bu konu başlıklarında yapılacak araştırmalarda kullanılmasının önemli ve değerli olacağı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeğinin bu alanda öğrenim gören yükseköğretim gençliğinin temel sorunlarından biri olan iş bulma kaygısı üzerine nicel ve karma yöntemlerle tasarlanacak araştırmalarda kullanılmasının uygun olacağı ifade edilebilir. Buna ek olarak, Spor Bilimleri Öğrencilerinin İş Bulma Kaygısı Ölçeğinin test tekrar-test güvenilirliğinin incelenmesi önemli olup ölçeğin uyum geçerliğini belirlemek amacıyla geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış diğer ölçeklerle ilişkisi de incelenebilir.

ETİK METNİ

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Bu araştırmada birinci yazar % 60 ikinci yazar %40 oranında katkıda bulunmuştur.

KAYNAKÇA

Aktuğ, I., & Alpay, D. D. (2015). Abant izzet baysal üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 15-24.

Alcan, D. (2018). *Türkiye’de iş gücüne katılımın belirleyicileri ve iş gücüne katılım oranı öngörülleri*. T.C. Kalkınma Bakanlığı, *Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü* [Uzmanlık Tezi]. Ankara.

- Aslan, B. Y. (2010). Genç işsizliğe yönelik alan araştırması: üniversite öğrencileri arasında kaygı ve umutsuzluk. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, 6(2), 71-86.
- Ataçocuğu, M. Ş., & Zelyurt, M. K. (2017). Spor Bilimleri Fakülteleri Mezunlarının İşsizlik Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1, 70-97.
- Atalay, A. (2020). İstihdam edilebilir miyim? beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin istihdam edilebilme algıları: Ardahan Üniversitesi Örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 245-257.
- Aydın, E. (2017). BESYO öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüm ile umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki. *Journal of International Social Research*, 10(49), 263-268.
- Bayrak, R., & Tatlı, H. (2018). The determinants of youth unemployment: A panel data analysis of OECD countries. *The European Journal of Comparative Economics*, 15(2), 231-248. <http://dx.doi.org/10.25428/1824-2979/201802-231-248>
- Bilgici, B. G., & Deniz, Ü. (2016). Okul öncesi öğretmen adaylarının gelecek kaygılarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2353-2372.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Bryman, A., & Cramer, D. (2001). *Quantitative data analysis with spss release 10 for windows*. Routledge.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı (22nd Ed.)*. Pegem Akademi.
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. (2015). *Karma yöntem araştırmaları tasarım ve yürütülmesi*. (Trans. Ed. Y. Dede, & S. B. Demir, 2nd ed.). Anı Yayıncılık.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2014). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları*. Pegem Akademi.
- Demirel, M., Işık, U., Demirel, D. H., Üstün, Ü. D., & Gümüşgöl, O. (2016). Gelecek zaman algısı: Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik bir çalışma. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 10-20.
- Devecioğlu, S., Çoban, B., & Karakaya, Y. E. (2011). Türkiye’de spor eğitimi sektörünün görünümü. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 627-654
- Duman, S., Taşgın, Ö., & Özdağ, S. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(3), 27-32.
- Dursun, S., & Karagün, E. (2012). Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi: kocaeli üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu son sınıf öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24: 93-112.
- Erkuş, A. (2012). *Psikolojide ölçme ve ölçek geliştirme-1: temel kavramlar ve işlemler*. Pegem Akademi.
- Eruzun, C., Kınalı, Y., & Ögüt, E. E. E. (2017). A qualitative view into the employment problems of sports management graduates in turkey. *Uluslararası Rekreasyon ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 13-21.
- Field, A. (2013). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. Sage.

- Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. R. (2008). Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- İlgar, E. A., & Cihan, B. B. (2019). Spor yöneticiliği programlarında öğrenim gören öğrencilerin sektörel beklenti, mesleki belirsizlik ve gelecek kaygılarının incelenmesi: fenomenolojik bir çözümleme. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(1), 81-92.
- Kabapınar, F. (2003). Kavram yanılgılarının ölçülmesinde kullanılabilecek bir ölçeğin bilgi-kavrama düzeyini ölçmeyi amaçlayan ölçekten farklılıkları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 35(35), 398-417.
- Kalaycı, Ş. (2010). *Faktör analizi, SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (5th ed.). Asil Yayın.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling*. The Guilford Press.
- Kıran, B., Bozkur, B., & Cengiz, Ö. (2020). Üniversite öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri, belirsizliğe tahammülsüzlük ve özyeterliklerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(6), 2401-2409. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.702233>
- Lashwe, C. H. (1975). A quantitative approach to content validity. *Personnel Psychology*, 28, 563-575.
- Leech, N. L., and Onwuegbuzie, A. J. (2009). A typology of mixed methods research designs. *Quality & Quantity*, 43(2), 265-275. <http://doi.org/10.1007/s11135-007-9105-3>
- Marsh, H. W., & Yeung, A. S. (1999). The lability of psychological ratings: the chameleon effect in global self-esteem. *Personality & Social Psychology Bulletin*, 25, 49-64. https://doi.org/10.1207/s15326985ep3403_2
- Menevşe, A. (2020). Spor endüstrisinde istihdam. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 161-173. <https://doi.org/10.30769/usbd.763412>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma, desen ve uygulama için bir rehber* (Trans. Ed. S. Turan). Nobel Yayıncılık.
- Mumcu, H., Karakullukçu, Ö., & Karakuş, M. (2019). Youth employment in the sports sector. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11(18), 2649-2665. <http://dx.doi.org/10.26466/opus.535301>
- Mütevellioğlu, N., Zambak, M., & Mert, M. (2010). İşsizlik, üniversiteli gençlik ve gelecek: bir alan araştırmasının bulguları. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 11(1), 207-229.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Trans Ed. Bütün, M., & Demir, S. B.). Pegem Akedemi Yayıncılık.
- Surat, A., & Ceran, D. (2020). Üniversite öğrencilerinin işsizlik kaygısı. *ISPEC International Journal of Social Sciences & Humanities*, 4(3), 145-166. <https://doi.org/10.46291/ISPECIJSSHvol4iss3pp145-166>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th Ed.). Allyn And Bacon.
- Taşmektepligil, Y., Hazar, F., Ağaoğlu, S. A., Öğreten, N., & Terzioğlu, E. A. (2009). Beden eğitimi ve spor alanı mezunlarının istihdam sorunları ve yeni iş olanakları. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 99-118.
- Turgut, M., Gökyürek, B., & Yenel, F. (2004). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarındaki antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin bu bölümleri seçme nedenleri ve beklentileri üzerine bir araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 91-99.
- Türk Dil Kurumu (2021). Güncel Türkçe Sözlük
-

- Türkiye Cumhuriyeti Kalkınma Bakanlığı (2018). *On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023), İşgücü Piyasası ve Genç İstihdamı Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Ankara. https://sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/IsgucuPiyasasi_ve_GenclstihdamiOzellhtisasKomisyonuRaporu.pdf
- Türkiye İstatistik Kurumu (2020). TÜİK Haber Bülteni. 15 Mayıs 2020, Sayı 33731. Son Erişim Tarihi: 05.12.2021 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Genclik-2019-33731>.
- Uğur, N. (2020). A comparative analysis of life conditions and professional future concerns of university students. *International Journal of Turkish Educational Sciences*, 8(15), 1-25. <https://doi.org/10.46778/goputeb.669674>
- Worthington, R. L., & Whittaker, T. A. (2006). Scale development research a content analysis and recommendations for best practices. *The Counseling Psychologist*, 34(6), 806-838.
- Yazıcı, T., & Koçak, S. (2018). The development and employment status of sports management career and the case of turkey. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(2), 1-18. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1745501>
- Yıldız, S. M., Özdağ, S., & Yaman, Ç. (2008). Students' perceptions of the higher education institutions providing physical education and sports education and employment opportunities. *Journal of Human Sciences*, 5(2), 1-10.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) İstatistikleri. YÖK resmi web sayfası: <https://istatistik.yok.gov.tr>